

Opsamling af viden om effekten af værtskab for internationale videnskabelige kongresser for forskere og universiteter

1. Samfundsmæssige potentiale og udfordringer

Danmark var før Covid-19 pandemien nr. 21 på verdensranglisten over de mest benyttede værtsnationer til afholdelse af internationale videnskongresser (målt på antal). Således var Danmark hvert år vært for ca. 100 internationale kongresser og ca. 100.000 internationale forskere, specialister og beslutningstagere. Ud over en direkte turismeøkonomisk omsætning på over 1 mia. kr. årligt, skaber kongresserne nogle markante erhvervs- og forskningsmæssige muligheder og effekter ift. fx innovation, internationalisering og vækst. Konkret er de besøgende kongresser og de mange tusinde delegerede forskere således en oplagt platform for at styrke internationale relationer, netværk og samarbejder, talenttiltrækning, profilering mv. for både danske forskere, universiteter og virksomheder.

For at kunne byde på og vinde en international videnskabelig kongres er det ofte en forudsætning, at der er en international anerkendt videnskapacitet fra værtslandet i spidsen for budet. En del danske forskere er dog tilbageholdende ift. at påtage sig et værtskab, og dermed går Danmark glip af et stort potentiale. Konkret gik København i 2018 glip af muligheden for at byde på 42 identificerede relevante videnskabelige kongresser inden for danske styrkepositioner pga. manglende danske værter. Ud over 330.000 tabte overnatninger i regionen mistede danske virksomheder, forskere og universiteter en oplagt mulighed at styrke deres internationale netværk, samarbejder, tiltrække talenter, profilering mv.

Årsagerne til nogle danske forskeres tilbageholdenhed ift. værtskab er flere og varierende. Blandt de mest centrale årsager vurderes dog at være manglende ledelsesmæssig anerkendelse og opbakning samt begrænsede ressourcer og dermed mulighed for at prioritere et værtskab. Samtidig kan værtskabets personlige fordele (se nedenfor) virke usikre og u håndgribelige for forskerne i en travl hverdag med en lang række andre forpligtelser og opgaver, der fremgår mere eksplicit af de strategier, retningslinjer og kontrakter, som ligger til grund for deres stilling¹.

2. Værtskabets fordele for forskere

Ud over at værtskab som nævnt skaber en betragtelig turismeøkonomisk omsætning og kan være platform for bredere erhvervs- og samfundsudvikling viser en række studierⁱ, at både forskeren og vedkommendes universitet gennem værtskab kan styrke deres faglige anerkendelse og internationale netværk, samt at dette kan have en positiv effekt på bl.a. muligheder for funding, deltagelse i forskningssamarbejder og universitets 'ranking'ⁱⁱ.

Resultater fra Ph.d.

Senest har Thomas Trøst Hansen på baggrund af forskning ifm. hans Ph.d.-projekt publiceret en artikel i Science and Public Policy (Oxford University Press, 2020ⁱⁱⁱ) omkring værtskabets betydning for forskere, og hvordan det påvirker forskernes akademiske produktion. I artiklen

¹ Øvrige barrierer for værtskab præsenteres i den omtalte DFIR-rapport samt i analysen "Case Analysis of International Research Conference" fra Iris Group, der blev udarbejdet som input til drøftelserne i DFIR.

fremgår det, at værtskab kan være kilde til tre former for "credibility"²: *Network, Buzz og Recognition*.

Network er en central ressource for forskning. Et kongresværtskab bidrager til at bekræfte, udvide og gøre forskerens netværk dybere. Artiklen fremlægger fire måder, hvormed værtskab kan være en kilde til udvikling af forskerens netværk. For det første er værtskab en platform, der giver forskeren/værten større synlighed inden for fagfeltets videnskabelige community; for det andet gør værtskabet forskeren til et naturligt omdrejningspunkt blandt kollegerne på kongressen; for det tredje giver værtens opgave med at udpege kollegaer til diverse roller og positioner potentiale for positiv 'tilbagebetaling'/tjenester på et senere tidspunkt; og sidst men ikke mindst får værten gennem værtskabet adgang til de mest eksklusive netværk på kongressen.

Buzz er information om trends og nye 'hypes' og kan vedrøre alt fra forskningsemner til personer, forskergrupper, stakeholders mv. Buzz er vigtigt for udvikling og timing ift. fx ansøgninger om støtte, publikationer og rekruttering. Kunsten som forsker er at være på forkant med fagfeltets udvikling, og værtskabet giver adgang til buzz inden for feltet, da værten er placeret som edderkoppen i midten af spinnets. Konkret fremhæves en forsker, der beskriver sit værtskab som 'the most intense shortcut to the community'.

Recognition er ligesom Buzz og Netværk en form for 'credibility'. Nogle af de interviewede forskere mener, at den anerkendelse, der afledes af et værtskab, er kilde til flere citeringer. Simplethen fordi værtskabet giver synlighed og medfører, at flere kollegaer bliver opmærksomme på værtens forskning. Andre igen har anvendt anerkendelsen som 'credibility' til at sikre prestigefyldte pladser i den internationale videnskabelige forening.

Trøst Hansen fremhæver opsamlende, at den opnåede 'credibility' typisk konverteres til, hvad forskerne betegner som 'Collaborations'. Samarbejder dækker over forskellige aktiviteter som fx publikationer, ansøgninger om bevillinger og forskningsophold. Endvidere argumenteres opsamlende i artiklen for at den 'credibility', der skabes igennem et værtskab er særlig interessant for forskere, som er midt i karrieren (fremfor fx veletablerede professorer).

Resultater fra Wonderful Copenhagen

Wonderful Copenhagen har i 2019 suppleret Ph.d.-projektets resultater med en kvantitativ undersøgelse blandt tidligere kongresværter. Målet var at blive klogere på forskernes syn på den personlige og faglige effekt af deres værtskab. Et spørgeskema blev udsendt til 483 tidligere værter og 309 svarede. Undersøgelsen viser at;

- 96 pct. af de tidligere værter mener, at værtskabet i høj eller nogen grad har styrket deres netværk.
- 90 pct. mener i høj eller nogen grad, at værtskabet har styrket deres anerkendelse.
- 81 pct. mener i høj eller nogen grad, at værtskabet har styrket deres mulighed for forskningssamarbejder

² Trøst Hansen anvender "The credibility cycle" (Latour and Woolgar, 1986), der er en model, som fokuserer på den interne logik af det videnskabelige incitaments- og belønningssystem. Her konverterer forskere én form for 'credibility' til en andre former for at kunne skabe videnskabelige resultater. Som eksempel nævnes en forsker, der konverterer anerkendelse til en forskningsbevilling, som konverteres til Ph.d.-studerende, som konverteres til data, som konverteres til argumenter, som til sidst konverteres til publikationer. Publikationerne giver forskeren ny anerkendelse, og cirklen for den videnskabelige produktion påbegyndes igen.

- 79 pct. af forskerne mener, at værtskabet har styrket deres overblik og indsigt i tendenser inden for fagfeltet.
- 49 pct. svarer, at værtskabet samlet set var meget værdiskabende ift. den anvendte tid og ressourcer mens 46 pct. mener, at det i nogen grad var værdiskabende. Og blot
- 3 pct. af forskerne svarer, at værtskabet slet ikke var værdiskabende ift. den anvendte tid og ressourcer.

Wonderful Copenhagens undersøgelse viste desuden – som supplement til Ph.d.-studiets betragtninger - at værtskab også er interessant for de veletablerede forskere, men blot af andre årsager. Hvor de yngre forskere særligt har brug for netværket inden for fagfeltet fremhæves fsva. de ældre veletablerede forskere, at værtskabet giver muligheder for at skabe netværk ud over ens eget (snævre) fagfelt.

I undersøgelsen blev også spurgt til, i hvilken grad forskernes værtskab gik ud over deres øvrige arbejde. 11 pct. af de adspurgte forskere mente, at værtskabsopgaverne gik alvorligt ud over deres øvrige opgaver. 64 pct. mente, at det påvirkede deres andre opgaver i mindre grad, mens 25 pct. ikke synes, det påvirkede.

I forlængelse heraf og i forhold til spørgsmålet om ressourceforbrug ifm. værtskab skal det nævnes, at de danske conventionbureauer uden beregning står for hovedparten af arbejdet med at udarbejde selve kongresbuddet. Forskeren/værten skal dog stadig involvere sig i budprocessen, planlægningen og afholdelse af kongressen - herunder særligt i koordineringen med den internationale videnskabelige forening bag kongressen samt planlægningen af kongressens faglige indhold. Arbejdets omfang varierer meget og er i nogen grad også op til forskerens egne ambitioner.

I 2021 har Wonderful Copenhagen indledt samtaler med hhv. CBS, KU SUND og DTU om de primære udfordringer, der ligger i værtskab for internationale kongresser samt hvilke mulige rammer og incitamenter, der kan styrkes. Disse indikerer, indledningsvis, et behov yderligere at undersøge forskeres motivation for at stå i spidsen for en kongres og, i sammenhæng hermed, universiteternes meritering af kongresværtskab (på samme vis som med forskning, publikationer, undervisning, virksomhedssamarbejder, fundraising og forsknings-samarbejder), den generelle prioritering af værtskab for kongresser via ressourceallokering, internationaliseringsstrategier, myndighedsopbakning, udviklingskontrakter m.m.

Resultater fra MeetDenmark

Det nationale udviklingsselskab for erhvervs- og mødeturisme, MeetDenmark udarbejdede for nogle år tilbage en mindre kvalitativ analyse blandt fremtrædende danske universitetsfolk, som har erfaring med værtskab for internationale kongresser. Målet var at få konkrete input vedr. effekter for både forsker og universitet^{iv}. Forskerne fremhævede bl.a., at værtskabet kan give forskeren international synlighed, anerkendelse og netværk inden for det konkrete faglige miljø, hvilket har stor betydning for forskerens samarbejds- og fundingmuligheder. Derudover fremhævede man, at forskerens erfaring med værtskab og dermed ledelse og organisering ligeledes kan have væsentlig betydning i relation til funding af vedkommendes forskning. Fsva. fordele for forskerens universitet fremhævede de adspurgte universitetsfolk, at værtskab for internationale kongresser kan bidrage til universitetets internationale profilering. Universitetets internationale omdømme har således væsentlig betydning for dets internationale 'ranking'. Sidst men ikke mindst vurderede forskerne, at den profilering som værtskab giver, også kan bidrage til at tiltrække de bedste forskere til universitetet.

Resultater fra analyse i regi af "The World 100 Reputation Network" (netværk af verdens bedste universiteter)

Internationale universitetsrankings har stor betydning for danske forskere og universiteter. I analysen fra World 100 (2017) angiver 85 pct. af de adspurgte forskere, at deres universitets ranking har nogen eller stor betydning for deres arbejde – bl.a. ift. at være attraktiv for internationale forskningssamarbejder. Og for universiteterne betyder en god ranking bl.a. mulighed for at kunne tiltrække endnu bedre studerende og forskere.

Ud over at være vigtige for de danske forskere og universiteter har universiteternes placering på de internationale ranglister også betydning for dansk erhvervsliv mere generelt – bl.a. ift. mulighederne for rekruttering af de bedste kandidater.

I analysen fra World 100 undersøges, hvilke parametre der har indflydelse på rankingen af de bedste universiteter i verden. Det fremgår, at et universitets 'reputation' (omdømme) blandt internationale forskere mv. udgør den største faktor i disse rankings – herunder bl.a. i THE World University rankingen og QS World University Ranking, hvor omdømme udgør hhv. en tredjedel og halvdelen af den endelige score.

Blandt de vigtigste faktorer for universiteters omdømme nævnes forskeres personlige netværk og kontakter samt besøg på universiteter, der begge bl.a. relateres til internationale videnskabelige kongresser. Endvidere er kvaliteten af kongresser arrangeret af universitetet blandt de oftest nævnte faktorer ift. omdømme.

På spørgsmålet hvor det er mest sandsynligt, at forskere bemærker noget ved et universitet, der fanger deres opmærksomhed, ligger kongresser helt i top blandt forskernes svar sammen med forskningsartikler.

Blandt analysens afsluttende anbefalinger til indsatser der kan styrke et universitets omdømme og dermed ranking, fremgår værtskab for internationale videnskabelige kongresser. Således vurderes værtskab af mange forskere og øvrige universitetsansatte i analysen blandt de initiativer, der mest effektivt kan påvirke andre forskeres vurdering af et universitet.

Resultater fra Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (DFIR)

DFIR, Norstat og Thomas Trøst kiggede i 2018 mere specifikt på omstændighederne omkring rekruttering af udenlandske forskere – herunder på hvilken betydning forudgående besøg på universitetet og destinationen havde ift. den senere rekruttering. Konkret gennemførte man en spørgeskemaundersøgelse blandt alle VIP-ansatte med et andet statsborgerskab end dansk på de 8 danske universiteter. Undersøgelsen viste, at mere end 78 % havde besøgt universitetet inden ansættelsen og mere end 30 % havde besøgt universitetet ifm. en konference. Endvidere viser undersøgelsen, at der ikke var nogen af de senere rekrutterede forskere, der mente at deres forudgående besøg havde negativ indflydelse på deres beslutning om at prøve lykken i Danmark. Tværtimod mente langt den overvejende andel (63 %), at deres forudgående besøg havde positiv indflydelse på deres beslutning om at flytte til Danmark.

DFIR vurderede som indledningsvist nævnt i rapporten fra 2017, at de akademiske fordele ved kongresværtskab skal ses i forhold til andre måder at opnå synlighed, eksponering og akademisk excellence på, samt at det ekstra arbejde ved at påtage sig et værtskab ikke altid står mål med den merværdi det skaber. Erhvervsministeriet og MeetDenmark er enige i, at en prioritering altid er nødvendig ift., hvilke kongresser man vælger at byde på. Kongressens

potentielle værdi for både samfund, universitet og forskeren må vurderes op imod de ressourcer, det vil kræve at vinde, planlægge og afholde kongressen. Et redskab til vurdering af fordele og omkostninger kan således være et element i styrkelsen af forskeres rammer for værtskab.

DFIR konkluderede endvidere, at de fleste universiteter prioriterer ressourceanvendelse på andre konkurrerende forsknings- og undervisningsrelaterede aktiviteter, hvorfor de synes at vurdere, at værtskabets fordele bedre kan opnås ad andre veje. Om flere universiteter prioriterer andre aktiviteter end værtskab kan diskuteres. Således er Danmark som tidligere nævnt årligt vært for over 100 internationale kongresser. Men samtidig er der også en lang række værtskaber, der ikke kan bydes på pga. manglende prioritering fra universiteterne. Det er dog vurderingen, at de aktuelle prioriteringer hos universiteter og forskere også kan skyldes uhensigtsmæssige rammer samt begrænset kendskab til hhv. de positive effekter og resourcebehovet.

ⁱ A Scoping Study of Business Events: Beyond Tourism Benefits (Foley et al., University of Technology, Sidney, 2010)

Beyond Tourism Benefits – Measuring social legacies of business events (Edwards et al., University of Technology, Sidney, 2010)

Beyond Tourism Benefits – Building an International Profile (Foley et al. University of Technology, Sidney, 2014)

ⁱⁱ The Ranking Influencers – How Academics and employers determine the best universities (The World 100 Reputation Network, 2017)

ⁱⁱⁱ Chairs of academic events: The investments and academic impact (Trøst Hansen and Ren, 2020)

^{iv} Følgende forskere blev interviewet: Professor Sven Frøkjær, prodekan på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet, Professor Dr. Med. Liselotte Højgaard (KU og DTU; klinikchef for klinisk fysiologi og nuklear medicin på Rigshospitalet samt formand for Danmarks Grundforskningsfond) samt Lærestolsprofessor Dr. Med Vibeke Hjortdal (Aarhus Universitet og Aarhus Universitetshospital, Hjerter-, lunge-, karkirurgisk Afdeling).